

קונטרס
שיחזור
קודש

שְׁמֹרֵת שַׁבָּת

ספה"ק מאור עינים פרשת כי תשא ד"ה אך את שבתותי תשמרו

בבוא השבת

פרשת יתרו

בהקותי תשפ"ב
♦ גליון קא ♦

**החוברת נתרם
לעילוי נשמת
הרה"ח רבי בנימין ב"ר
אברהם שמואל ז"ל**

**נלב"ע ערב ראש השנה
תש"פ**

מודעה ובקשה
כל זכויות שמורות למכון נתיבות
החסידות

....

להארות והערות אפשר לפנות:
בטל: 0527673016
או במייל:

5701555@okmail.co.il

....

עימוד ועיצוב ע"י

השיעורים נכתבו בלשונו הבהיר בטוטו"ד
של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
על ידי הדב"ן הרה"צ רבי יצחק טווערדסקי שליט"א
י"ד מכון נתיבות החסידות

♦ ♦ ♦

יצא לאור ע"י מכון נתיבות החסידות להוצאות ד"ת
מב"ק מרן אדמו"ר שליט"א מספינקא
רחוב דונולו 7 - 11 בני ברק

תוכן ענינים

שיעור א'

ה

קשיות בפסוקים-ה + בשבת הקב"ה ייתן לנו מה שאנו צריכים-ה + כשאין יראה וביטחון אז חסר דברים-ה + צדיקים היו מקבלים שבת מוקדם-ו + אדם שחי עם הקב"ה אין לו להתייאש-ו + הריאוש לא מגיע מהחיסרון אלא מזה שרואים שאנו לא יכולים-ו + חיסרון בנשמיות זה חיסרון ברוחניות-ו + דבר ראשון צריכים להרגיע את הגוף-ז + שבת הוא הזמן להתחבר לעצמו-ז + שבת ממלא אותנו ברוחניות-ז + בשבת צריכים להיות עסוק עם ההווה-ח + כל מה שהמשכך נתן לנו אפשר לקבל משבת-ח + שבת זה הקב"ה וכי כלום חסר בבית המלך-ח + אל תהי עסוק בטכני אלא ברוחני-ח + שבת הוא שלם מכל צדדיו-ח + בשבת הרבה יותר קל לחיות עם הקב"ה-ט + בשבת מגלים שלא אנחנו עושים אלא הקב"ה עושה-ט + לחיות עם הקב"ה בשבת צריכים ששת ימי המעשה לפני זה-ט + אדם שחי עם הקב"ה כל השבוע השבת יעבוד בשבילו-ט + סיפור עם חסיד טשורטקוב-י + צריכים לחיות בשבת שכבר עכשיו טוב לי-יא

שיעור ב'

ב

קשיות בפסוקים-יב + צריכים להיכנס לשבת בלי שום חיסרון-יב + הרצון של הקב"ה משלים לי החסר-יב + ההגבלה שיש לנו זהו רצונו יתברך-יג + צריכים לבטל רצוננו מפני רצונו-יג + בבריאת העולם היה יש מאין ועכשיו עבודה הוא מיש לעשותו אין-יג + צריכים לבטל את הרצון למצוי-יג + אדם צריך לעצור ביום שישי ולדעת שהקב"ה ישלים לו השאר-יד + כל מלאכתך עשויה הוא גם ברוחניות-יד + שבת עילאה שבת תתאה-יד + כשהיים עם שבת עילאה שם יש שמחה ושלווה-טו + אדם שבונה את עצמו

ברוחניות בונה את בית המקדש הפרטי שלו – טו + עולם התשובה הוא באיזן סוף – טו + אדם שחי עם הקב"ה מיישר את החשבונות שלו – טו + צריכים להיות מוכן להתפלל אפילו מהמקום השפל שנמצאים בו – טז + אדם שנמצא בעצב מראה שהוא לא צריך השלמה מהקב"ה – טז + תכלית בריאת העולם היה להכיר אותו גם במקומות נמוכים – טז + בשבת אסור לחשוב על להשיג יותר בעבודת השם ית' – טז + אדם שהוא לא בשמחה הוא בגלל הגדלות שלו – יז + בלי שפלות איז מציאות להגיע לקדושת שבת – יז + אדם שחי עם הקב"ה איז לו חיסרון – יז + צריכים להיכנס לשבת כמו שאתה – יז + אדם שחי בגדלות איז לו מקום פנוי להקב"ה – יח

ט

שיעור ג'

השבת קבלנו בזכות משה רבינו – יט + עבודת בני ישראל לשום קישוטים בכתר המלך – יט + עבודה שלנו הוא לגלות את הקב"ה בתוך ההסתר – יט + הגוי לא מוכן להכיר שהוא בעצם רוצח ונגב – כ + רק דרך המידות מניעים להקב"ה – כ + הקב"ה היה חייב לצמצם את עצמו – כ + בלי אהבה ויראה לא מתחיל שום דבר – כ + לפעמים הקב"ה מביא לצדיק נפילה – כ + משה רבינו הוא הדעת של בני ישראל – כא + בקריעת ים סוף הקב"ה התגלה בהפשטה – כא + אדם שחי עם הקב"ה חבל לו להפסיד – כא + סיפור עם הרה"ק רבי רפאל מבערשיד זי"ע – כא + אדם משנה את עצמו רק בשביל רווח והפסד – כב + שהצדיקים יתחילו לעשות תשובה – כב + הבעל תשובה יודע מה זה חטא – כב + הסיפור עם האריה מלך החיות – כב + אדם צריך לדעת באיזה סכנה הוא נמצא – כג + בני ישראל יש להם כוח לחיות עם הקב"ה – כג + בשבת משה רבינו מחזיר לנו הכתרים מחודד – כג + נשמה יתירה זה בחירות לחיות עם הקב"ה – כג + לחיות עם הקב"ה הוא תענוג כל התענוגים – כד + עם הארץ חבל לו לשקר בשבת – כד + עבודה זרה נקרא אדם שחי מנותק מהקב"ה – כד + איפה שלא מסתדר לך שם מתחילים לחיות עם הקב"ה – כד + החולשות מניע להבדיל לך ולחיות עם הקב"ה – כד + בשבת יש לאדם הרבה יותר מוחין ובהירות – כה + בחטא אדם הראשון נהיה כתנות עור עם עי"ז – כה + אם פעם אחד הייתי בשלימות זה נשאר אצלך – כה + יהודי אף פעם לא יכפור בהקב"ה – כה + עבודה שלנו הוא להחזיר את המידות להקב"ה – כו + הקב"ה מחדש את הבריאה כל הזמן – כו + הקב"ה נתן לנו הכוח לעשות לרצות ולתכנן – כו + אדם שלומד תורה הוא בחירות ממלאך המוות – כז

כח

שיעור ג' – שבת

שיעור א'

אדם לפני שעולה על מטוס לוקחים ממנו המים שהיה ברשותו, לכאורה מאיפה יהיה לו מים לשתות? אלא הם שלוקחים את זה ממך יתנו לך אחרי זה כמה מים שאתה רוצה. אותו דבר נכון שמצד אחד הקב"ה אמר לנו לא לעשות מלאכה בשבת, אבל מצד שני הוא ייתן לנו מה שאנו צריכים. כי שבת הוא שמה דקודשא ב"ה ושבת לאו יומא דגופא אלא יומא דנשמתא ובשבת אפילו עם הארץ ירא לשקר.

כשאין יראה וביטחון אז חסר דברים

מאן דאית ביה יראה לית ביה חוסר הה"ד כי אין מחסור ליראיו. הקב"ה נותן לנו כל מה שאנו צריכים. ואם ח"ו חסר לנו דברים הסיבה לכך הוא כי לא היה לנו יראה וביטחון בהקב"ה וממילא יש לנו חוסר. בשבת כתוב שיהא בעיניך כאילו כל מלאכתך עשויה. בפשטות הכוונה מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת כלומר שצריכים להכין את עצמינו לקבל קדושת השבת,

קשיות בפסוקים

איתא במאור עינים (ד"ה אך את שבתותי). **אך את שבתותי תשמרו. פירוש רש"י כל אכין ורקין מועטין**, איפה שכתוב בתורה המילה 'אך' או 'רק' זה בא למעט משהו. **למעט שבת ממלאכת המשכן. והקושיא מפורסמת**, שהן אמת, שלגבי מלאכת המשכן נחשב כמיעוט, שממעט שבת ממלאכת המשכן. אבל **אדרבה, הוא רבוי לגבי שבת, שמרבה לאסור אפילו מלאכת המשכן**, וכאן שמדבר הפסוק משבת - למה נאמר בלשון מיעוט.

בשבת הקב"ה ייתן לנו מה שאנו צריכים

אלא המאור עינים מתחיל לבאר כאן עניני שבת. שבת הוא 'שמא דקודשא ב"ה', ושבת לאו יומא דגופא אלא יומא דנשמתא. בשבת יש לנו ציווי מהקב"ה לא לעבוד כביום חול. אבל לכאורה מאיפה יהיה לנו מה שאנו צריכים לחיי יום יום. אלא

דבר מגיע מאתו יתברך שמו, אדם יכול לתכנן משהו אחד ובסוף יקרה משהו אחר. וברגע שאדם חושב שהוא עושה ומשיג ויש לו תוכניות מאיפה להשיג כל דבר ופתאום רואה ששום דבר לא יצא לפועל ממילא נופל לייאוש מיד. אדם שחי עם הקב"ה ויודע שהוא יכול לתכנן אבל תכלית מה שיהיה בפועל רק הקב"ה יודע אז אין מקום לייאוש, רק אדם שחושב שהוא עושה ומשיג והוא מתכנן כל דבר אז ברגע שאין לו מה שרצה מיד נופל לייאוש.

הייאוש לא מגיע מהחיסרון אלא מזה שרואים שאנו לא יכולים

היוצא לנו שהייאוש לא מגיע מזה שאין לו אלא מזה שתכנן משהו ופתאום רואה שזה לא בדיוק, אבל עבודת האדם הוא בדיוק ההפוך כי דווקא מהחיסרון אדם צריך להגיע ולדעת שזה מאת הקב"ה, כל פעם שאדם מתכנן משהו ופתאום רואה שלא הולך לו בסוף, זה לא מגיע כדי לשבור אותו ולא להמשיך הלאה אלא להביא אותו להכרה לשמוע ולהבין שמה שיש לו הוא מאת הקב"ה. וזה הכוונה שיהא בעיניך כאילו כל מלאכתך עשויה.

חיסרון בגשמיות זה חיסרון ברוחניות

מסופר על הרה"ק מרוזין זי"ע שהיה מעשן לולקע. ובערב שבת

ומי שמכין את עצמו כדבעי הוא יזכה להרגיש קדושת השבת.

צדיקים היו מקבלים שבת מוקדם

וכן ראיתי אצל הרבה צדיקים שהיו מוכנים לשבת כבר בחצות היום. הייתי מגיע הרבה אל הרבי **מלעלוב זצ"ל** והיה יושב מחצות היום עם בגדי שבת ומכין את עצמו לשבת. וכן אמי מורת ע"ה הייתה מכינה כל מאכלי שבת מיום חמישי, ובערב שבת הייתה כבר לבושה לשבת והייתה מחלקת אוכל כאילו ששבת כבר נכנסה. **מוח"ז מביאלה זצ"ל** היה נוהג להכין את הנרות שבת כל מוצאי שבת לשבת הבאה. כלומר היה בבחינת שבת כל ימות השבוע. אדם שחי עם הקב"ה אז לא חסר לו כלום, ולא רק ברוחניות אלא גם בגשמיות.

אדם שחי עם הקב"ה אין לו להתיאש

הרה"ק רבי זושא זי"ע כשנהיה רעב צעק בקול: זושא איז הונגערעג. ומיד היה מגיע אוכל. לכאורה מה ההסבר בזה? אלא ר' אשר היה אומר למה אדם נשבר כשחסר לו משהו בחיים או באוכל או בכסף, אלא אדם חושב שהוא משיג את האוכל והוא משיג את הכסף וממילא ברגע שחסר לו משהו הוא נכנס מיד לייאוש, ועבודת האדם הוא לדעת שלא הוא משיג את האוכל ואת הכסף אלא כל

ואז להיכנס הביתה רגוע ובשמחה. אותו דבר כדי להרגיש קדושת השבת צריכים קודם לתת לגוף את שלו ואז אפשר להתחיל עם הנשמה לתת לו מה שהיא צריכה.

שבת הוא הזמן להתחבר לעצמו

עבודת האדם בשבת הוא למצוא את עצמו בתוך העסק. וכמו שאמרנו עשה לך רב וקנה לך חבר, שקודם צריכים להתחבר אל עצמו ואז אפשר ללכת לחבר ולרבי. בשבת זה הזמן להתחבר לעצמו. וברגע שאדם מחובר לעצמו הוא מחובר לכולם. אם אני כאן הכל כאן. שבת הוא שלום מכל סטרוי, אדם צריך להיכנס לשבת שמצד עצמו לא חסר לו שום דבר. וזה לא רק בגשמיות אלא גם ברוחניות.

שבת ממלא אותנו ברוחניות

כתוב וי אבדה נפש. לכאורה למה אומרים זאת בליל שבת היו צריכים לומר זאת במוצאי שבת שאז אנו מאבדים את הנשמה יתירה. אלא כבר בשבת בלילה אנו מדברים על זה כדי שיהיה לנו שכל לנצל כל דקה משבת קודש. אבל המאור עינים מסביר באופן אחר, שבשבת צריכים להפסיק להתלונן על אבדת הנפש, כי שבת הוא כזה גדול שממלא אותנו לא רק בגשמיות אלא גם ברוחניות.

היה מתחיל לצעוק בשקט שבת שבת. וכל כמה דקות היה מרים קולו עוד יותר. עד שבסוף צעק בקול רם שבת שבת, ואז נפל מידי הולוקע וכך ידעו שהרבי קיבל על עצמו שבת. וכן חזר זאת על עצמו במוצאי שבת בהתחלה צעק בקול רם שבת שבת, וכל פעם היה מנמיך קולו יותר ויותר, עד שבסוף כמעט ולא שמעו ואז ידעו שכבר יצא שבת והיו מבאים לו בחזרה את הולוקע לעשן כל מלאכתך עשויה הוא לא במעשה אלא במחשבה לדעת שהכל עשוי כבר. ואין דאית ביה יראה לית ביה חוסר, ברגע שיש לך חיסרון צריכים לדעת שזה לא חיסרון בגשמיות אלא ברוחניות שזה אומר בקשר שלך עם הקב"ה.

דבר ראשון צריכים להרגיע את הגוף

אדם שמצחצח נעליו בערב שבת אחרי הדלקת הנרות, נכון שזה עוד לפני השקיעה אבל בחלק המחשבה שהיה יכול להכניס להכין את עצמו לשבת הוא פספס בזה. ומשום הכי אוכלים טועמיה לפני זה, בפשטות כדי לראות אם האוכל בסדר ולא חסר תבלינים. אבל גם כדי שהגוף יהא רגוע ויהיה לו זמן להכין את עצמו לשבת להרגיש קדושת שבת. **רבי פנחס עפשטיין זצ"ל** היה אומר לכל אברך לפני שנכנס הביתה, לקנות שתייה ואוכל,

זה בחינת ערב שבת, ובשבת עצמו אין עירוב חול ואין חומרי וגשמי כלל, אלא שבת הוא כולו רוחני וצורה. היות ששבת זה הקב"ה אז כלום חסר בבית המלך, אדם שנמצא בבית המלך יודע שלא יחסר לו שום דבר, יהיה לו ארוחת בוקר וערב ולא יחסר לך שום דבר. אדם שנכנס לשבת הוא צריך להיות בהרגשה שנכנס להיכל המלך ממש. ויתנו לו מה שצריך.

אל תהי עסוק בטכני אלא ברוחני

דאיהי שלים מכל סטרוי. שהוא שלם מכל צדדיו. והנה, כיון שהוא שלם בכל מיני שלימות, בוודאי לא תחסר כל בה, שבשבת אין שום חסרון. מאין דאית ביה יראה לית ביה חוסר. ושבת נותן לנו גם בגשמיות וגם ברוחניות. וברגע שאדם מגיע על ידי שבת לאהבה ויראה ממילא אין מחסור ליראיו. ואם יש לך מחסור הסיבה לכך הוא כי אתה לא מספיק מחובר להקב"ה. וממילא אל תהיה עסוק עם הטכני להכין את השבת וגם לא עם הרוחני, אלא תהיה עסוק להיות מחובר להקב"ה. בשבת אסור לצאת יותר מאלפיים אמה, כי אדם צריך לדעת איפה שהוא נמצא שם זה בחינת שבת.

שבת הוא שלם מכל צדדיו

והנה, סיבת האדם העושה מלאכה, הוא מפני שצריך לאותו דבר, בשבת

בשבת צריכים להיות עסוק עם ההווה

יש אנשים שעסוקים בשבת עם העבר, ששכחו לכבות את החשמל בחדר שינה וכדומה, ועסוקים עם העתיד שמחר ביום ראשון כבר לא יהיה להם את המאכלים הטובים של שבת, אבל עבודת האדם הוא להיות עסוק עם ההווה, וברגע שאדם מחובר עם הקב"ה בהווה שם אצל הקב"ה היה הווה ויהיה זה אותו דבר ואין שום הבדל כלל, וברגע שחיים עם הקב"ה אז לא יחסר שום דבר.

כל מה שהמשכן נתן לנו אפשר לקבל משבת

עכשיו מסביר המאור עינים למעט שבת ממלאכת המשכן, דהיינו כל מה שהמשכן היה נותן לנו ברוחניות אפשר לקבל משבת קודש, ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם שבת הוא כזה שלם שזה ממלא אותי בדיוק כמו המשכן.

שבת זה הקב"ה ובי כלום חסר בבית המלך

אמנם יבואר בהקדם, דנוע האמור בזוהר: מהו שבת, שמא דקודשא ב"ה. בששת ימי המעשה אנו אומרים היום יום ראשון בשבת וכן הלאה, כלומר כל השבוע קשור לשבת אבל

מנוחה. מה היה העולם חסר, שבת. לכאורה הרי לא עובדים בשבת. אלא הקב"ה נתן לנו את העולם ונתן לנו את השבת כדי לדעת שלא אנחנו עושים אלא הקב"ה עושה ונותן לנו כוח לעשות ולפעול. ועל ידי שבשבת חיים עם הקב"ה ולא עושים כלום, מזה אדם מגיע להכרה לדעת שגם מה שעושים בשבת ימי המעשה הוא מאת הקב"ה.

לחיות עם הקב"ה בשבת צריכים
ששת ימי המעשה לפני זה

אבל אדם שלא חי עם הקב"ה בשבת אז בטוח שבששת ימי המעשה לא יחיה עם הקב"ה, וכדי להגיע לחיות עם הקב"ה בשבת צריכים את ששת ימי המעשה לפני זה, כי כל השבוע אנו מחפשים את השבת בכל דבר, וכמה שאדם מחפש את השבת כל ימי השבוע אז טועמיה חיים זכי יזכה לראותו בשבת, אדם שמחפש את הקב"ה ואת השבת בכל דבר בששת ימי המעשה הוא נקרא עובד ד'.

אדם שחי עם הקב"ה כל
השבוע השבת יעבוד בשבילו

איתא במסילת ישרים: וכבר יכול להיות חסיד גמור איש אשר לא יפסוק מפיו הלימוד, כמו מי שמפני צרכו הוא בעל מלאכה פחותה, אדם שלומד יכול להיות שווה לאדם שעושה מלאכה. ולמה? אלא וכתוב

ימי המעשה אדם עובד ועושה מלאכה כי הוא צריך כסף לחיות, ואם הוא לא יעבוד לא יהיה לו כסף כלל, וזולתה היה חסר, ומשלים חסרונה על ידה. אמנם, שבת דאיהו שלים מכל סטרוי, ואינו חסר כלום, אינו צריך למלאכה, להשלים איזה חסרון. ולכן אמרו רבותינו ז"ל שיהא בעיניך כאילו כל מלאכתך עשויה, ואין מחסור דבר. אולי זה דמיון אבל אמיתי. וזה גם בגשמיות וגם ברוחניות.

בשבת הרבה יותר קל
לחיות עם הקב"ה

שהרי בשבת, אלקותו יתברך מתפשט ומתגלה בבני ישראל, בששת ימי המעשה אז אדם חושב שהוא עושה ואז יש לו חסרון, והחיסרון הוא לא רק כדי לקחת ממך אלא כדי להביא לך לדעת ולהבין שאתה לא עושה אלא הכל מאת יתברך שמו. וברגע שאדם חי עם הקב"ה ויודע שכל מה שיש לו הוא מאתו יתברך שמו, אז באמת לא חסר לו שום דבר. בששת ימי המעשה אז קשה לראות את הקב"ה, אבל בשבת הרבה יותר קל לחיות עם הקב"ה, כי שבת הוא זמן עם פחות לבושים מששת ימי המעשה.

בשבת מגלים שלא אנחנו
עושים אלא הקב"ה עושה

ואיהו שלים בכל סטרוי, בכל מיני שלימות. ובלא שום חסרון. אדם צריך לשנן לעצמו בא שבת בא

ומיד היה רץ החוצה וקונה משהו ומיד נוסע הביתה.

פעם אחד החנות כבר הייתה ריק לגמרי ממש לא נשאר שם כלום למכור. והיא ידעה שהוא יושב שם עם החסידים כל השבוע ולפני יום חמישי הוא לא יחזור, אבל היא הייתה חייבת סחורה כבר עכשיו ביום ראשון. אז החליט אשתו להצטרף לנסיעה הפעם, ומיד ביום ראשון לקנות הסחורה ולנסוע הביתה כדי שיהיה מה למכור בחנות, ואמר לבעלה שאתה יכול להישאר כאן עד יום חמישי עם החסידים ותבוא לשבת הביתה.

והוא הסכים לזה ונסעו ביחד לוונינה. ומיד הלכו לשוק והתחילו לקנות הסחורה. אבל פתאום הוא אומר לעצמו שעוד מעט השקיעה ועוד לא התפללתי מנחה, ואמר לאשתו אני נכנס רגע לבית המדרש להתפלל ומיד יוצא משם. אבל ברגע שנכנס מיד כולם קיבלו אותו בשלום עליכם ומיד הוציאו מזונות ולחיים ועוד מיני מתיקה והתיישבו לחבורה. ושכח כתמיד איפה הוא נמצא בכלל בקיצור נכנס לאצילות. עבר חצי שעה ויותר ואשתו אומרת לעצמה מה קורה כאן הרי הוא נכנס רק להתפלל ולמה זה לוקח כל כך הרבה זמן. ושלחה שליח לקרוא לו החוצה.

ואז מישהו ניגש לבערל ואמר לו אשתך מחכה לך בחוץ. מיד אמר

כל פעל ד' למענהו, ואומר בכל דרכיך דעהו, כלומר הוא מכניס את הקב"ה בכל דבר ומקום, ולכאורה הרי חסר לי, אלא **והוא יישר אורחותיך.** בששת ימי המעשה לא כל אחד יכול להגיע לזה, חנוך תופר מנעלים הוא כן ירד עד למקומות נמוכים לראות שם את הקב"ה, אבל בשבת אפילו חנוך לא היה צריך לעשות שום דבר, כי היחוד והבירור שצריכים לעשות בששת ימי המעשה השבת בעצמו כבר עושה לך את זה. וכדי שהשבת יעבוד בשבילך צריכים לחיות כן כל השבוע, אדם שחי ככה כל השבוע אז השבת יעבוד בשבילו.

סיפור עם חסיד טשורטקוב

מסופר שהיה יהודי חסיד טשורטקוב זי"ע שהיה גר בעיירה קטנה. והיה לו לפרנסה חנות לדברים קטנים. והסדר שלו הייתה שפעם בחודש היה נוסע לוונינה לשבוע והיה קונה סחורה למכור בחנות. ואשתו הייתה יושבת שם ומוכרת הסחורה והוא היה מביא וממלא את החנות פעם בחודש.

אבל בווינה היה שם שטיבעל של חסידי טשורטקוב ותמיד היה מגיע ביום ראשון ומיד פונה לכיוון הבית המדרש לשבת עם חברים מקשיבים, וככה היה יושב שם כל השבוע, והיה שוכח בכלל בשביל מה הגיעו, וביום חמישי היה נזכר אי ווי כבר יום חמישי

צריכים לחיות בשבת שכבר עכשיו טוב לי

דהיינו אדם מגיע לשבת ואז כאילו כל מלאכתך עשויה. אבל אנשים עסוקים האם הקוגעל יהיה טוב והאם הגאלה יהיה טוב, צריכים לחיות שכבר עכשיו טוב. עבודת האדם הוא לדעת כאילו כל מלאכתך עשויה. מלאכת המשכן אסורה בשבת, אבל אינו הכוונה לבנות בשבת, אלא כל מה שהמשכן הייתה נותן לך השבת ממלא אותך עם זה גם בגשמיות וגם ברוחניות.

לעצמו אשתי בחוץ, מה היא מחפשת בווינה. ויצא ואכן ראה אותה, ומיד אמר לה שרה מה את מחפשת כאן, והיא ענתה מה שכחת באנו לקנות סחורה לחנות ואנחנו באמצע ונכנסת רק להתפלל ומה קרה לך. אמר לה בעלה למה צריכים חנות, כדי שיהיה כסף, ולמה צריכים כסף כדי שיהיה מה לאכול ושיהיה טוב לנו. אני שואל אותך האם אני צריך לנסוע לווינה לקנות סחורה ולמכור אותה כדי שיהא לנו טוב אני אומר לך כבר עכשיו טוב לי.

שיעור ב'

שום חסרון כלל. אבל לכאורה הרי כן חסר לי דברים, אלא למה אדם עושה מלאכה כי חסר לו משהו והוא רוצה למלאות את החיסרון שלו, וברגע שלא חסר לו שום דבר הוא לא יעשה שום מלאכה, אותו דבר שבת הוא שלם מכל צדדיו ושם לא חסר כלום וממילא לא צריכים שום מלאכה.

הרצון של הקב"ה משלים לי החסר

וזהו שיהא בעיניך כאילו כל מלאכתך עשויה. אבל לכאורה הרי למעשה חסר לי הרבה דברים שעוד לא עשיתי אותם כלל. אלא כתוב ויכל אלוקים ביום השביעי. פירוש רש"י וכי ביום השביעי נגמרה מלאכה והא ביום השישי כבר נגמרה המלאכה. אלא מה היה העולם חסר מנוחה בא שבת בא מנוחה. וכתוב ובו שבת מכל מלאכתו, כלומר הרצון של הקב"ה היה לעבוד ששת ימים וביום השביעי לשבות בו, והרצון של הקב"ה משלים את החסר.

קושיות בפסוקים

איתא במאור עינים (המשך ד"ה אך את שבתותי). **אך את שבתותי תשמרו. פירוש רש"י כל אכין ורקין מועטין, למעט שבת ממלאכת המשכן.** אבל לכאורה היה לו לומר הפוך, כי במלאכת המשכן ששם מדברים לעשות את המשכן שם מתאים לכתוב מילה למעט שבשבת אסור בעשיית המשכן, אבל כאן הרי נמצאים בשבת שצריכים לשמור שבת, ואם כתוב מילה למעט זה אומר שמותר לעשות המשכן בשבת, והיה לו לומר ריבוי שגם עשיית המשכן אסור בשבת. **והקושיא מפורסמת, אדרבה, הוא ריבוי לגבי שבת, שמרבה לאסור אפילו מלאכת המשכן.**

צריכים להיכנס לשבת בלי שום חיסרון

אלא שבת הוא שמא דקודשא ב"ה, וכמו שהקב"ה הוא שלם מכל צדדיו ואין לו חיסרון כלל, אותו דבר צריך אדם להיכנס לשבת בשלימות בלי

הגדול, מה הוא בורא אף אתה תהא בורא וגם אתה תעשה עכשיו בטל רצונך מפני רצונו. וזה נקרא להיכנס לשבת בשלימות.

בבריאת העולם היה יש מאין ועכשיו עבודה הוא מיש לעשותו אין

ואיהו שלים בכל סטרוי - בכל מיני שלימות. ולא חסר אצלו שום דבר. **ואם מורה היפך ח"ו** ודואג שאין מלאכתו בשלימות, **מראה שאינו מהם** - מבני ישראל שזוכים לקדושת שבת, **ואין בו השראתו כביכול.** וזה הכוונה כאילו כל מלאכתך עשויה. אבל למעשה זה לא כן, אלא כתוב כל ברכאין דלעילא ותתא ביומא שביעאה תליין. לפני בריאת האדם היה עולם שהתקיים שש ימים, ומי עשה זאת, הקב"ה כי ששת ימים עשה ד' את השמים ואת הארץ, ומה ההבדל היום שאנו נמצאים כאן למה שהיה אז, אלא לפני בריאת האדם הקב"ה ברא יש מאין ועכשיו עבודה האדם הוא להחזיר את היש לאין ולדעת שהקב"ה מחיה זאת כל יום מחדש, המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, לעולם ד' דברך ניצב בשמים.

צריכים לבטל את הרצוי למצוי

ולמעשה הרי אדם מתכנן חושב עושה ומפעיל, אלא הקב"ה

ההגבלה שיש לנו זהו רצונו יתברך

למה נקרא ישראל שולמית כי אדם שחסר לו לא עסוק במה שחסר לו אלא ברצון של הקב"ה, ואם זה רצונו יתברך הוא מסכים לזה, ואיך אדם מראה שהוא שלים מכל סטרוי, זה ע"י בטל רצונך מפני רצונו, יש רצוי ויש מצוי תמיד הרצוי הוא אין סוף והמצוי הוא מוגבל מאוד, הקב"ה הוא אין סוף בלתי מוגבל אבל הוא החליט להגביל את עצמו ביש, וכמו שאמרנו כי דרך הטוב להיטיב ואין מלך בלא עם, א"כ ההגבלה זהו רצונו יתברך שמו, א"כ בטל רצונך שאתה רוצה כרגע דברים מפני רצונו ית' שכרגע זה שבת ואי אפשר, וזה נקרא כאילו כל מלאכתך עשויה.

צריכים לבטל רצונו מפני רצונו

ולכן אמרו רבותינו ז"ל שיהא בעיניך כאילו כל מלאכתך עשויה. ואין מחסור דבר. שהרי, בשבת, אלוקתו יתברך מתפשט ומתגלה בבני ישראל, הקב"ה אמר למשה רבינו לך והודיעם, מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה לך והודיעם, הודיעם הוא מלשון דעת ששבת הוא שמא דקודשא בריך הוא. ומאן דאית ביה יראה לית ביה חוסר, וברגע שהקב"ה רוצה את זה נסכים לזה. כלומר בטל רצוני מפני רצונו. וכמו שהקב"ה בטל רצונו וברא יש מאין ועשה צמצום לאורו

כלום, וזהו עבודה של כאילו כל מלאכתך עשויה.

כל מלאכתך עשויה הוא גם ברוחניות

עכשיו ממשיך המאור עינים שזה לא רק בגשמיות אלא גם ברוחניות, וכמו דאיתא **בפרי הארץ** איזהו עשיר השמח בחלקו ומסביר שזה נאמר גם ברוחניות. ואדם צריך לדעת שכל מה שיש לו הוא מאת הקב"ה. וכוונת חלקו הוא, אמרנו בשם **המהר"ל** שאדם צריך לדעת שהוא רק חלק מדבר גדול. ולא ממהו שבור אלא מדבר שלם. וברגע שאדם מחובר להקב"ה שהוא אין סוף אז נהיה ג"כ אין סוף ואז לא חסר לך שום דבר. וזה גם ברוחניות.

שבת עילאה שבת תתאה

צדיקים היו אומרים אם הקב"ה יגיד לנו להיכנס לגיהנם כנראה שזה רצונו יתברך וממילא צריכים להיכנס לשם בשמחה. **האמרי יוסף זי"ע** היה אומר לעצמו בשבת קודש שבת עילאה שבת תתאה. והיה שם חסיד שהיה עושה אחרי הרבי והיה אומר שבת עילאה שבת תתאה. ואז אמר האמרי יוסף לא רק שהוא לא יודע מה זה שבת עילאה הוא אפילו לא יודע מה זה שבת תתאה.

נותן לאדם כל דבר בעולם העשייה שידמה לך שאתה עושה כל דבר, וכמו שהקב"ה עבד בששת ימי המעשה והוא בעצמו החליט שביום השביעי שובתים ממלאכה והחליט שזה נקרא שלימות, נכון שלי זה לא נראה לי שלימות אבל למה נקרא ישראל שולמית כי אני משלים את החסר עם הרצון של הקב"ה, והוא רוצה שהשאר יהיה ברצוי ולא במצוי.

אדם צריך לעצור ביום שישי ולדעת שהקב"ה ישלים לו השאר

וכמו שאדם הראשון אמר בשבוע הראשון יום השישי דהיינו הוא הגיע להכרה שכל דבר הקב"ה עשה ולנו נשאר רק להעיד על זה בקידוש, אותו דבר כל שבוע בליל שבת נכון מצד אחד אדם חושב שהוא יכול עוד לעשות ועוד יותר טוב מאדם הראשון עכ"ז הוא צריך לעצור לומר יום השישי והשאר הקב"ה ישלים, אדם הראשון לא היה לו באמת מה להוסיף ואמר יום השישי ולנו הקב"ה נתן בחירה כאילו שכן יש לנו מה להוסיף עכ"ז היא מלאכתך עשויה. וברגע שאדם מראה שחסר לו דברים בזה הוא מראה שהוא עושה ולא הקב"ה עושה, אבל עבודת האדם הוא לדעת שהקב"ה רוצה להתחבר אליו ית' ולדעת שהוא שלם מכל סטרוי ואז באמת לא חסר

עולם התשובה הוא באין סוף

בא שבת בא מנוחה. אבל יש אנשים שמסתובבים עם הרגשה שעוד לא עשו כלום בעבודת השם ואיך אפשר להיות שמח ובמצב של מנוחה. אלא בשבת צריכים להיות כל מלאכתך עשויה שזה ג"כ נאמר ברוחניות, וכמו שכתוב כל השומר שבת כהלכתה אפילו היה עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו את כל עונותיו. כי עולם התשובה הוא באין סוף, וברגע שאדם מחובר בשבת לאין סוף הוא נמצא ממילא בעולם התשובה. כתוב במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד בו. אמר **הלעלובער רבי** יש לי עצה אחד בשביל הצדיקים שיתחילו לעשות תשובה. וכן היה נהוג בבית של הרה"ק **רבי אלימלך זי"ע** שכולם היו עושים תשובה. וגם המשרתות ביקשו מחילה אחד מהשני.

אדם שחי עם הקב"ה מיישר את החשבונות שלו

ואמנם, לא לבד מלאכת הדיוט אסור בשבת, אך אפילו מלאכת המשכן. רצה לומר, דהנה, משכן נקרא ע"ש ושכנתי בתוך בני ישראל, והוא מורה על כך, שהקב"ה שוכן בתוך בני ישראל, והאדם צריך להיות משכן אליו. איתא בזוה"ק: אמר קודשא ב"ה. רעותי לדיירא ביניכון, אני רוצה לגור ביניכם, אבל לא יכילנא, אני לא יכול, עד דתתקנון ההוא

כשחיים עם שבת עילאה שם יש שמחה ושלווה

אדם נמצא בשבת תתאה כאן בעולם הזה, אבל זה מחבר אותו לשבת עילאה לדעת כאילו כל מלאכתך עשויה. ואז לא חסר לך שום דבר. **הלעלובער רבי** היה אומר בשבת ממה ממה. והכוונה היה מלך מלכי המלכים. בשבת אדם צריך להמליך על עצמו את הקב"ה, ואז מגיעים לשלווה ושמחה. מי מביא לאדם את השלווה ואת השמחה, אלא מנוחה ושמחה אור ליהודים יום שבתון יום מחמדים. כלומר ברגע שחיים עם שבת עילאה שם יש את השמחה.

אדם שבונה את עצמו ברוחניות בונה את בית המקדש הפרטי שלו

עכשיו הוא מסביר מה ששאלנו מקודם שלמה כתוב מיעוט היה לו לומר ריבוי. אלא משכן אינו הכוונה הבנין אלא כל אחד יש לו בתוכו משכן ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. **רי אשר** פעם היה מזבח וקרבן, היום כל יהודי הוא הבית המקדש הוא המזבח הקרבן וגם הכהן. כל אדם שבונה את עצמו ברוחניות בזה הוא בונה את הבית המקדש הפרטי שלו. וכל אחד בונה את חלקו בבית המקדש, וכמו שכתוב כל מי שלא נבנה בית המקדש בימיו כאילו נחרב בימיו.

מזה, ולא מספיק לו מה שיש לו. אבל אדם צריך לדעת שעיקר תכלית בריאת העולם היה שיכירו וידעו כל יושבי תבל, ואז אדם צריך להיות מוכן גם במקום הנמוך שהוא נמצא בו גם שם מיישר את החשבונות בזה הוא מכניס לשם את הקב"ה.

תכלית בריאת העולם היה להכיר אותו גם במקומות נמוכים

ואדם צריך להיות מוכן להכיר את הקב"ה לא רק באם אסיק שמים שם אתה, אלא אדם צריך להיות מוכן להכיר אותו גם ואציעה שאול הנך. ואז במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד בו, וזהו רצון הבורא ב"ה. ובעצם תכלית בריאת העולם היה להכיר את הקב"ה גם במקומות הנמוכים מאוד.

בשבת אסור לחשוב על להשיג יותר בעבודת השם ית'

ונמצא, אפילו מלאכת המשכן, כלומר, שיעשה דבר הצריך אליו בכדי שיהיה משכן להשם, גם זה ממעט בשבת. ואפילו זה שאדם רוצה להשיג יותר בעבודת השם גם זה ממעט בשבת. וזהו למעט שבת, אפילו ממלאכת המשכן, שהוא לצורך המשכן. כלומר, שבשבת ימעט ואל יעסוק במלאכת המשכן, היינו, בהתבוננות ודאגה על חסרונו שכינתו ית' בתוכו.

רוחא דילי, דישרי בגוייכו. הדא הוא דכתיב ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. ודא איהו רזא דכתיב ויקחו לי תרומה. אלוקים עשה את האדם ישר והמה בקשו חשבונות רבים. וברגע שאדם מיישר את החשבונות בזה הוא מכניס לשם את הקב"ה.

צריכים להיות מוכן להתפלל אפילו מהמקום השפל שנמצאים בו

ואפילו אם לא טהור הוא האדם מחלאת עוונותיו, ומעכב השראת שכינתו ב"ה. בשבת, יסיר מלבו גם דבר זה, שלא יעצב ע"ז, ואם זה רצון הקב"ה אז כאילו כל מלאכתך עשויה, יש אברהם אבינו אחד ויהודי פשוט אחד, ואם הקב"ה רוצה שאני יהיה בכזה מקום שפל ובכזה מקום של תוהו ובוהו אז גם שם ידך תנחני, ואני מוכן להתפלל להקב"ה גם מהמקום השפל הזה.

אדם שנמצא בעצב מראה שהוא לא צריך השלמה מהקב"ה

רק ישמור שבת כהלכתו, וישמח בהשי"ת. כי היות שלפניו ית' הוא רעוא דרעוין ושמחה. אין לו להשבית זאת ע"י ההתעסקות בעצבונו. אבל אדם שנמצא בעצב בזה הוא מראה שהוא לא צריך את השלמה של הקב"ה ואז באמת חסר לו. ולמה אדם לא שמח בחלקו, כי הוא היה רוצה הרבה יותר

ואין, דבר ראשון צריך אדם לראות להיות שפל לגמרי, דהיינו אפילו שהוא בשפל הוא צריך לדעת שהקב"ה הוא שלים מכל סטרוי.

אדם שחי עם הקב"ה אין לו חיסרון

על כן, צריך האדם להיות בעיניו בבחינת מ"ה ואין, ואז ישרה הקב"ה, דאיהו שלים מכל סטרוי. ובוודאי אז לא יחסר לאדם כלום, כי מאן דאית ביה יראה לית ביה חוסר, כיון שאינו נחשב לכלום בעיני עצמו, והוא יודע אפילו שאין לי כמה דברים אבל ברגע שאני הולך עם הקב"ה זה השלימות שלי, א"כ לא שייך חסרון בדבר שהוא אין. אדם צריך לדעת שכל החיות שלך בא מהקב"ה, וזה אין עוד מלבדו. וברגע שאני חי עם הקב"ה אין מצב שעוד שחסר לי משהו, כי ברגע שחיים עם הקב"ה יש לי הכל.

צריכים להינסג לשבת כמו שאתה

וזהו ביאור דברי רש"י, איך אפשר להיות כל מלאכתך עשויה, זה רק ע"י שתהיה בשפלות ובהכנעה, אך למעט, שיהיה האדם ממעט עצמו כאין, ואז ישרה בו אלקותו השלם בכל מיני שלימות. דהיינו העיקר לתת להקב"ה כל מקום שאתה רק יכול ולא להשאיר בשבילך שום דבר. ואז אפילו מה שהוא מלאכת המשכן אסור כנ"ל. דהיינו אתה חושב לעצמך שלא מספיק

אדם שהוא לא בשמחה הוא בגלל הגדלות שלו

ולכאורה איך באמת אפשר להגיע למצב להיות בשמחה, הלא למעשה חסר לי הרבה דברים גם בגשמיות וגם ברוחניות. אלא מסביר הפרי הארץ שזה בגלל הגדלות שלך, אבל ברגע שאדם יודע שכל דבר שהוא עושה הוא מכוחו יתברך שמו ממך הכל ומידך נתנו לך, עבודת ישראל מסביר שלא רק שאני יודע שכל דבר הוא מאת הקב"ה, אלא גם זה שאני יודע הוא ג"כ מאתו יתברך שמו. ואז אדם מסכים לכל מצב שהקב"ה מביא אותו לשם.

כלי שפלות אין מציאות להגיע לקדושת שבת

אך, יש תנאי נוסף שיזכה האדם לקדושת שבת, שהוא השראת שמו של הקב"ה דשלם מכל סטרוי, דנודע שאמרו חז"ל: אין הקב"ה שורה אלא את דכא ושפל רוח. אמרנו מקודם שאדם שחי עם הקב"ה הוא בשמחה. אבל ברגע שאדם חושב שהוא מחובר מיד הוא נופל עוד פעם ומה עושים, וברגע שאדם מחזיק את עצמו ליש אי אפשר להביא לשם את השכינה, וממילא כדי שיהא מצב של קדושת השבת חייבים מצב של שפלות, על כן, צריך האדם להיות בעיניו בבחינת מ"ה

הקב"ה. גם כי אלך בגיא צלמוות לא
 אירא רע. כלומר אני מוכן גם שם
 להיות אחד אתו ית', למה, כי אם אתה
 מכניס אותי לשם אתה רוצה למנף
 אותי שאני יכיר אותך גם מהמקום
 הנמוך הזה. וממילא לא אירא רע כי
 אתה עמדי. וממילא אני שמח. כשם
 שהשם הוא לכל כך רשב"י הוא לכל
 ואפילו לפחותים. דהיינו אם אני
 נמצא במקום נמוך מאוד אני יודע
 שזה רצונו יתברך שמו שאני יעבוד
 אותו שם.

כמה התקרבת להקב"ה ואתה חושב
 שצריכים יותר להתקרב. העיקר הוא
 להיכנס לשבת כמו שאתה.

אדם שחי בגדלות אין לו
 מקום פנוי להקב"ה

ר' אשר היה אומר ואם בכל אופן
 אדם עדיין עצוב ולא שמח.
 הסיבה לכך הוא כי יש לך מידת
 הגאווה שלא נותן לך להיות בשמחה,
 וממילא אין לך מקום פנוי להיות עם

שיעור ג'

זה רק עם הכוח של הקב"ה ולא מכוחי, וגם בסור מרע יש עבודה לדעת אפילו שאני רוצה לענות אבל חייבים לשתוק ולא לענות. וברגע שאדם עושה ככה או בעשה טוב או בסור מרע בזה הוא מפרסם את הקב"ה בכל מקום.

עבודה שלנו הוא לגלות את
הקב"ה בתוך ההסתר

לפני בריאת העולם היה הווה ויהיה היה בפעם אחד, וגם מלכות היה אז אבל אנשים שימליכו את הקב"ה עליהם זה לא היה. ואחרי בריאת העולם אז נהיה נגלה ונסתר בורא ונברא ומאז יש את האדם שהוא מפרסם את הקב"ה בעולם. והקב"ה עשה כן כי אין מלך בלא עם וממילא חייב להיות בורא ונברא. כל פעם שאדם מגיע למצב של הסתר ויש לו ברירה לא לשמוע את הקב"ה והוא כן שומע אותו בזה הוא מפרסם את הקב"ה בעולם. אותו דבר ברע אדם חי שהוא בעצם היה רוצה לגנוב ורק הקב"ה שומר עליו, וגם בטוב אדם חי עם הקב"ה ולא לוקח לעצמו שום דבר,

השבת קבלנו בזכות משה רבינו

איתא במאור עינים (ד"ה עם הארץ). אומרים ישמח משה במתנת חלקו כי עבד נאמן קראת לו. לכאורה מה הכוונה מתנת חלקו. אלא השבת קבלנו בזכות משה רבינו, כי במצרים בני ישראל עבדו מאוד קשה ואז משה אמר לפרעה שחייבים יום חופש פעם בשבוע. אמר פרעה למשה רבינו תבחר לך איזה יום שאתה רוצה. ואז בחר משה רבינו את יום השבת, וזה מתנת חלקו שזה בזכות משה רבינו.

עבודת בני ישראל לשום
קישוטים בכתר המלך

כתוב שבעת מתן תורה פסקה זוהמתן, ואז קשרו להם שני כתרים אחד נגד נעשה ואחד נגד נשמע. וכשחטאו בעגל נטלו מהם הכתרים. ומשה רבינו מחזירן בכל שבת קודש. וצריכים אנו להבין מה הכוונה בכתרים הללו? אלא עבודת בני ישראל הוא לשום קישוטים בכתר המלך. יש עבודה בעשה טוב לדעת שאפילו שאני עושה טוב אבל

עלמין גוי כל עלמין לית אתר פנוי מיניה, אבל להגיע לזה ממש חייבים לפגוש את המידות. אדם יכול לדבר מהקב"ה אבל רק על משהו רחוק שאין לו שום שייכות עם זה, אבל לחיות את זה ולחוש את זה הוא רק דרך המידות.

הקב"ה היה חייב לצמצם את עצמו

אבל אם הקב"ה היה יורד אלינו בהפשטה אז היינו מתבטלים מיד, והיה חייב לצמצם את עצמו עם לבושים ואז אדם נפגש עם המידות, ואז ע"י אמונה שאדם מאמין שהקב"ה נמצא שם מיד הוא פוגש אותו. אני פוגש אותו בצבעים של היהלום, אבל את המידות בעצמו הקב"ה מביא לנו.

כלי אהבה ויראה לא מתחיל שום דבר

ולהגיע לכל זה צריכים אהבה ויראה, שהם השורש של כל המידות, ימין זה חסד שמאל זה גבורה, ואת זה לא מקבלים כל הזמן אלא בזמנים מיוחדים, כמו בשבת ובאספקלריא המאירה ובזמנים של מוחין דגדלות, וכן במתן תורה היה מצב של פסקה זוהמתן וגם אז זכו לזה.

לפעמים הקב"ה מביא לצדיק נפילה

החתם סופר מביא בפרשת בהר חובת הלבבות שלפעמים הקב"ה

בזה אדם נותן כתרים להקב"ה. כלומר רק לפני ישראל יש את הכוח לקשט את הכתר ולאף אחד אין את הכוח הזה.

הגוי לא מוכן להכיר שהוא בעצם רוצח וגנב

הדברי חיים אומר כתוב בתורה לא תגנוב, אבל לכאורה הרי גם אצל הגויים יש חוק שאסור לגנוב ולרצוח ולכן מה החידוש של מתן תורה. אלא מסביר שעיקר הלאו הוא לדעת שבעצם אני הרוצח ולמה אני לא עושה כן כי הקב"ה שומר עלי שאני לא ירצח, ואת החלק הזה שבעצם אני הרוצח הגויים לא מסכימים לזה, אלא הם אוחזים שהם לא כאלו ולא רוצחים אנשים סתם. ולכאורה הרי אנחנו רואים שכן רוצחים? אלא הם משנים את החוקים לפי טעמים שזה לא נקרא רציחה, אבל להסכים שבעצם אני הרוצח את זה הם לא רוצים כלל.

רק דרך המידות מגיעים להקב"ה

דהיינו הגוי רוצה להישאר עם הנחה שבעצם הוא לא גונב והוא לא רוצח, משא"כ יהודי מוכן להכיר ולחיות עם השפל שלו שבעצם הוא הגנב והרוצח ורק הקב"ה שומר עליו לא לגנוב ולא לרצוח. אדם הוא חלק אלוקי ממעל ממש. אבל יהודי לא יכול להגיע לזה רק ע"י שהוא נפגש עם המידות שלו, עד אז הוא יכול לדבר ממלא כל

דבר בקריעת ים סוף הקב"ה התגלה בהפשטה לכולם ומיד המים ברחו הצידה. כל שבת משה רבינו מחזיר לנו את הכתרים שזה הבהירות שיש הקב"ה בעולם, לפני זה הוא מביא לנו בהירות ואחרי זה מחזיר לנו את הכתרים. ולמה דווקא בשבת, אלא למדנו אתמול ששבת הוא כל מלאכתך עשויה, שבת הוא שמא דקודשא בריך הוא.

אדם שחי עם הקב"ה חבל לו להפסיד

וברגע שאדם חי שהקב"ה הוא שלם מכל סטרוי וממילא הוא לא לוקח לעצמו שום דבר, וממילא הוא דבוק בהקב"ה, וברגע שאדם נהיה דבוק בהקב"ה אז חבל לו להפסיד כל שניה להיות אחד עם הקב"ה כי הוא תענוג כל התענוגים. עם הארץ ירא לשקר, דהיינו גם הוא מרגיש בשבת דבוק בהקב"ה וממילא עושה חשבון מה לי לשקר מה אני הולך להרוויח עם השקר שלי ברגע שאני יודע שזה מנתק אותי מהקב"ה.

סיפור עם הרה"ק רבי רפאל מבערשיד זי"ע

הרה"ק רבי רפאל מבערשיד זי"ע היה תלמיד של הרה"ק רבי פנחס מקוריץ זי"ע. פעם אחד נסע לאיזה מקום לשבת, ודרש שם הרבה בגנות השקר. באמצע הטיש קם יהודי אחד ויצא החוצה בתור מחאה על דברי הרבי.

מביא לצדיק נפילה, כי אז הוא יכול להגיע להקב"ה הרבה יותר מכל המצות שיעשה. כי על ידי הכניעה הוא קונה קנין בנפש שלו. והקב"ה מביא לך כל מיני ניסיונות והוא רוצה שתכיר אותו שם, וזה רק על ידי שיש לך אהבה ויראה ואז עם הזמן אתה מפתח פחד לא לשכוח מהקב"ה. ואת הכוח הזה אנחנו מקבלים בשבת, שזה מגיע ממשה רבינו.

משה רבינו הוא הדעת של בני ישראל

משה רבינו הוא הדעת של בני ישראל הוא מחבר אותם להקב"ה, **הפרי הארץ** מסביר למה משה רבינו הוא הדעת של בני ישראל, כי הוא היה זה לעומת זה מבלעם וכל מה שבלעם עשה עבר למשה רבינו במוחו דק מן הדק. ומשום הכי הקב"ה מראה לך לפעמים את התהום שלך כי הוא יודע שרק זה מחזיק אותך ורק דרך זה מגיעים אליו ית', משה רבינו הוא חי עם הדעת האמיתית, וברגע שאדם חי עם זה הוא מקרין אותו לכל הסובבים אותו.

בקריעת ים סוף הקב"ה התגלה בהפשטה

האמרי יוסף מביא בשם המגיד **ממעזריטש זי"ע** מה היה בקריעת ים סוף. אלא כמו אישה שרואה צדיק מיד היא בורחת הצידה. אותו

איזה עצה יש להם להיות ככה. אלא העצה להם הוא שיתחילו לעשות תשובה. הבעל תשובה עושה תשובה כי הוא היה שם במקום הכי נמוך שיכול להיות, וגם אדם יכול לחיות כן אלוקים עשה את האדם ישר והמה בקשו חשבונות רבים, בהתחלה אדם נמצא במצב של רבות מחשבות בלב איש אבל אחרי זה ועצת ד' היא תקום, ורק אחד שחי עם הקב"ה הוא נקרא בעל תשובה.

הבעל תשובה יודע מה זה חטא

דהיינו הבעל תשובה יודע מה זה לא לחיות עם הקב"ה וממילא הוא לא מרשה לעצמו לא להיות בתשובה. אבל הצדיק שעוד לא היה שם באמת ממילא חושב שהוא יכול להסתדר לבד. הלעלובער רבי היה אומר: ניסיתי את כל הדרכים בעבודת השם והדרך הכי טובה הוא תשובה. זה נקרא לחיות עם הסכנה כל הזמן.

הסיפור עם האריה מלך החיות

רבי שמעון מלעלוב זצ"ל היה מספר את המשל עם האריה מלך החיות. שאמר לכולם שמרגיש שיש לו ריח רע בפה ומבקש שכולם יבואו ויבדקו את זה. הגיע הסוס והכניס ראשו להריח, ומיד אמר לו שזה מגעיל מאוד. האריה התרגז עליו והוריד לו את הראש ואמר לו תתבייש לך לומר לי ככה. וככה עשה

אחרי הטיש שאל אותו הרבי מה קרה. ענה אותו יהודי שאני מתפרנס מדגים, ואם אני לא ישקר כלום אני יפסיד את כל הפרנסה שלי. ענה לו הרבי קח כסף קטן ותחליט שעל זה לא כדאי לשקר, וככה כל פעם עוד קצת עד שתפסיק לגמרי לשקר כי פשוט כבר לא כדאי לך לעשותו.

אדם משנה את עצמו רק בשביל רווח והפסד

ר' אשר היה אומר אדם לא ישנה את המחשבות שלו אלא בשביל רווח והפסד. כדאי לו הוא משקר לא כדאי לו הוא לא ישקר כלום. בשבת כלל אחד מקבל בהירות לחיות עם הקב"ה ואפילו עם הארץ ירא לשקר. וממילא הקב"ה מחזיר את הכתרים לכולם כל שבת. וממילא בשבת לא כדאי לשקר כלל. ומשום היה צדיקים מקדימים את השבת ומאחרים לצאת, כי לא כדאי להם להפסיד את עשה טוב ולמה להיות עסוק רק בסור מרע. וזה נקרא כאילו כל מלאכתך עשויה.

שהצדיקים יתחילו לעשות תשובה

מישהו אמר לי רבי אני מרגיש מנותק. עניתי לו **שהלעלובער רבי זצ"ל** היה אומר: במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד בו. ומה יעשה הצדיקים

כוח לחיות עם זה ובזה, אנו נותנים קישוטים לכתר המלך.

בשבת משה רבינו מחזיר לנו הכתרים מחודד

ואיך משה רבינו זכה לזה, אלא הוא חי כל הזמן עם אהבה ויראה כלומר הוא מקשר את המידות לאין סוף ב"ה, בהתחלה קבלנו את הכתרים ובחטא העגל לקחו לנו את זה, ובשבת משה רבינו מחזיר לנו את זה, אבל הוא נותן לנו את זה כ"כ מחודד עם בהירות שאנו יכולים להפסידם, משה רבינו ג"כ ידע שהוא יכול בכל שניה להפסיד הכל, וידע שהוא זה לעומת זה של בלעם, וזה נקרא תלמיד חכם בחינת שבת כי הוא חי שמא דקודשא בריך היא כל הזמן.

נשמה יתירה זה בהירות לחיות עם הקב"ה

בשבת אדם מקבל נשמה יתירה, שזה בהירות לחיות עם הקב"ה, לפעמים מקבלים את הבהירות לפי המקום שאתה נמצא בו, או לפי אנשים שאתה פוגש אותם, או שאתה בעצמך במטבח, בשבת אנו זוכים להנ"ל, גם בחינת מקום כי אל יצא איש ממקומו ביום השביעי, וגם השבת בעצמו כי אז אנו מקבלים הכתרים בחזרה, וממילא גם עם הארץ ירא לשקר. **שמחזיר לישראל התרין עיטרין, שהם אהבה ויראה. והיא נשמה יתירה.**

לכל החיות עד שהרג את כולם. עד שהגיעו השועל שהוא חכם וראה מה שמחכה לו, אמר לאריה שאני מצונן היום ואני לא יכול להריח כלום.

אדם צריך לדעת באיזה סכנה הוא נמצא

כלומר בעצם הוא יודע להריח טוב מאוד, אבל הוא ידע באיזה סכנה הוא נמצא וממילא אמר שאני כרגע לא יכול להריח כלום. וזה נקרא עם הארץ ירא לשקר, כי הוא יודע שזה החיים שלו וממילא ירא לשקר, אבל זה גם מתנה מהקב"ה שיש לו פחד לשקר.

בני ישראל יש להם כוח לחיות עם הקב"ה

איתא בגמרא עם הארץ אימת שבת עליו וכו'. ומותר לאכול אצלו דמאי. ולכאורה למה זה כן? אלא מפני, **שבכל שבת מתגלה לישראל בחינת משה.** הקב"ה אמר מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה, לך והודיעם. והכוונה הוא שמשה רבינו נותן דעת לבני ישראל בכל שבת, וממילא יש לבני ישראל בהירות בהקב"ה. וזה ישמח משה במתנת חלקו, כי משה רבינו מחזיר לנו את הכתרים בכל שבת וממילא הוא שמח בזה, וזה נקרא לקשט את הכתר של המלך, כי כל הגויים יכולים להגיד זאת שיש הקב"ה בעולם, אבל בני ישראל יש להם

אדם שמסתובב בלי עצה אבוד לגמרי מנותק מהקב"ה, כלומר אדם מגיע למצבים שלא לא נודע ואז הוא לא מוכן להיכנע ללא נודע ואז הוא לוקח איזה צלם, כלומר או שחי שהשני הוא מציאות ולא סיבה, או היום אומר לו עשה כך ומחר אומר לו עשה אחרת. דהיינו הוא מסתכל על כל אחד שהוא עשה לי והוא עשה לי, עד שאומר לו לך תעבוד עבודה זרה. ואדם חושב שזה יסדר לו את כל הבעיות שיש לו.

איפה שלא מסתדר לך שם מתחילים לחיות עם הקב"ה

אבל ר' אשר אמר שבדיוק הפוך, דווקא איפה שזה לא מסתדר לך ואיפה שיש לך הבעיות שם אף אחד לא יכול לעזור לך בשום דבר, ומן המיצר קראתי י-ה, ואז במרחב לא מסדרים לך את הבעיות אלא שם אתה מתחיל לחיות עם הקב"ה ונהיה לך מרחב, מאן דאית ביה יראה לית ביה חוסר, כלומר הוא שומע שהחוסר מביא לו את היראה, כל פעם שיש חסר זה מביא לאדם עוד יותר לחיות בפחד לא לאבד. כאן שום דבר.

החולשות מגיע להבהיר לך ולחיות עם הקב"ה

כל השומר שבת כהלכתו, אמרנו אתמול **מר' אשר** כל פעם שיש לאדם חולשה זה לא כדי להחליש

לחיות עם הקב"ה הוא תענוג כל התענוגים

נמצא, מתגלה לכל איש ישראל ששומר שבת, דעת, שבו נכלל אהבה ויראה. והוא בחינת משה. וכמו שאמרנו שאפשר לפגוש את הקב"ה רק במידות, עבודת האדם הוא לקחת את אהבה שמתעורר אצלו ובמקום ללכת עם זה לטינופת להעלות אותו ולהגיע לאהבת ד'. ואדם צריך לחיות את הסכנה לא לפספס את זה. נכון שבגשמיות יש לו תענוג אבל ברגע שחיים עם הרוחניות שם יש תענוג כל התענוגים וזה הרבה יותר מהתענוג שיש לך מדברים גשמיים.

עם הארץ חבל לו לשקר בשבת

ואז כיון שנכנס בו יראה כאמור, מתירא לשקר בשבת. כלומר חבל לו לשקר בשבת. נכון שהשקר אולי יביא לו כמה אגורות אבל חבל לי להפסיד את תענוג שבתענוגים שבביל הגשמי הקטן הזה.

עבודה זרה נקרא אדם שחי מנותק מהקב"ה

ולכן כל השומר שבת כהלכתו, אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש, מוחלין לו. לכאורה האם יתכן כזה דבר. אלא עבודה זרה אינו הכוונה אדם שמשתחוה לצלם, אלא הכוונה הוא

**בחטא אדם הראשון נהיה
כתנות עור עם עי"ן**

כי אותן העטרות, זכו במעמד הר סיני. כי לפני זה היה להם הכתרים, והיה בחינת כתנות אור עם אל"ף, ואחרי חטא אדם הראשון אז נהיה כתנות עור עם עי"ן, ואז נהיה ותפקחנה עיני שניהם והתחילו לראות משהו אחר לגמרי, עכשיו במתן תורה הקב"ה החזיר להם את הכתרים שיוכלו לראות את הקב"ה.

**אם פעם אחד הייתי
בשלימות זה נשאר אצלך**

ולא רק אלו שהיו בהר סיני זכו לכך, כי מצינו כתוב בתורה, **שכרת משה הברית את אשר ישנו פה ואת אשר איננו פה**. גם עם מי שלא היה עדיין במעמד הר סיני. **כי הנשמות כולם** בכל הדורות **היו שרשם בסיני**, וכולם זכו בהר סיני **לב' עיטרין אהבה ויראה, שהוא דעת שלם**. וברגע שיש לנו את מעמד הר סיני בדם שלנו אז זוכים לאהבה ויראה שהוא דעת השלם. נכון שאולי היום זה כבר יורד לא כ"כ בשלימות אבל אם היה לך את זה פעם אחד בשלימות זה לא אז ממך יותר.

יהודי אף פעם לא יכפור בהקב"ה

הבעל התניא יהודי שביקשו ממנו לכפור באלוקי ישראל לא משנה באיזה מצב הוא נמצא הוא

אותך אלא כדי להבהיר לך שמה שכן טוב לך שזה לא אתה אלא הקב"ה, א"כ בשבת הרי יש לי מלא דברים שעוד לא עשיתי ועכשיו בגלל שבת אני חייב לעצור באמצע ולא להמשיך הלאה, אבל החסר שיש לי עכשיו בא ללמד אותי שמה שיש לי הוא לא שלי אלא הקב"ה. ומזה שאין לי מה שאני צריך זה עוזר לי הרבה יותר מכל השבוע להגיע להקב"ה.

**בשבת יש לאדם הרבה
יותר מוחין ובהירות**

עבודה זרה נקרא שאדם חושב שהמעברים והכאבים שהוא עובר זה עבודה זרה ולא שייך לעבודת השם כלל, וברגע שאדם לא חי עם הקב"ה הוא מחפש כל מיני תרופות זרות, אבל בשבת אז אדם מקבל בהירות לחיות אחד עם הקב"ה וללכת אחרי הסיבות ולא אחרי המציאות, ואז מוחלין לו כי הוא עשה תשובה והגיע בחזרה לחיות אחד עם הקב"ה. וכמו שאמרנו מקודם שלפעמים הצדיק צריך ליפול כדי להגיע להקב"ה הרבה יותר מכל המצות שעשה, כי לפעמים המצות לא מביאים אותו להקב"ה כמו נפילה אחד שעובר. בשבת יש לאדם הרבה יותר מוחין ובהירות ואז במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד בו. ואז מוחלין לו והזדונות נעשים כזכיות.

**הקב"ה מחדש את
הבריאה כל הזמן**

ובכל שבת, חוזר ומתגלה בחזירתם להם, בשבת הקב"ה מגלה את עצמו עם כזה בהירות שאז כולנו מקבלים דעת השלם, הרי חזרו בזה לכמו שהיו בבחינת מעמד הר סיני, שאז קיבלו אלקותו. רק השאלה האם אני משתמש עם זה רק לסור מרע או גם לעשה טוב, כל ברכאין דלעילא ותתא ביומא שביעאה תליין הקב"ה בורא כל שבוע את העולם לעוד שבוע. וכמו שאומרים כי ששת ימים עשה ד' את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש. כל יום הקב"ה מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, אלא בששת ימי המעשה הוא ברא יש מאין, ובאמת ביום ראשון היה מצב של תוהו ובוהו, עד יום השישי שאז נגמרה מלאכת בריאת העולם, והחידוש הוא לעולם ד' דברך ניצב בשמים הקב"ה מחדש בחזרה את הבריאה כל הזמן מחדש. והדיבור מחיה את הבריאה כל הזמן.

**הקב"ה נותן לנו הכוח
לעשות לרצות ולתכנן**

אומרים ששת ימים עשה ד', ולמה לא כתוב תעשה מלאכה. אלא אדם צריך לדעת שהקב"ה הוא זה שנותן לו הכוח לעשות והכוח לרצות ולתכנן כל דבר והוא מצדו לא עושה כלום, רק נדמה לנו כאילו

לא יעשה זאת ויהיו מוכן ללכת על קידוש השם. ולמה, כנ"ל שזה נמצא אצל כל יהודי בתוך הדם שלו, כי כל אחד יודע שזה החיים שלו והוא לא מוכן לפספס או לוותר על זה. בשאר המצות הוא חושב שאפשר להיות יהודי בלב ולא יקרה שום דבר ואפשר להמשיך לחיות ככה, אבל בזה הוא יודע ברור שמנתקים ממנו את החיות שלו וממילא הוא לא מוכן לוותר על זה. והוא מוכן ללכת עד הסוף בשביל זה משהו שהוא בעצמו לא יודע למה עושה כן.

**עבודה שלנו הוא להחזיר
את המידות להקב"ה**

שבת הוא שמה דקודשא בריך הוא וגם יהודי בעצמו הוא השם של הקב"ה, וזה מעורר לך את השתי הכתרים שזה אהבה ויראה, וזה הכוונה כאן, שכולנו היינו בהר סיני ושם זכינו לאהבה ויראה, שזה הדעת השלם, יש חכמה שזה התנוצצות הכתר, ואחרי זה מגיע בינה, ואחרי זה מגיע הדעת, שמצד אחד הוא עוד מקושר לאין סוף ומצד שני הוא מחובר למידות שזה החלק הגשמיות, ועבודה שלנו הוא להחזיר את המידות מאיפה שזה מגיע. א"כ כל אחד שהוא בעל דעת מגיע שיהיה לו הרחבת הדעת, וזה ע"י הסבלנות שיש לו בכל דבר.

שתהיה כ"כ עסוק שלא יהיה לך זמן לחשוב מי אתה ומה אתה מחפש כאן. אדם שחושב מי הוא ומה הוא מחפש כאן מיד הוא בחירות ממלאך המוות. **כן נעשה עתה** בכל שבת, **חירות מסט"א**. בכל שבת נעשה אדם חירות מסטרא אחרא. ומשום הכי תלמידי חכמים הם בחינת שבת, וגם אחד שלומד תורה ומחובר לשיעורי תורה אז הוא בחירות ממלאך המוות, בין בזמן שעוסק בה וגם בזמן שלא עוסק בה

שאנחנו עושים ומחליטים כל דבר. וזה אנכי ד' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, אבל דווקא אחרי שהיינו במצרים אנו יכולים לחבר כל דבר בחזרה להקב"ה.

**אדם שלומד תורה הוא
בחירות ממלאך המוות**

שהוא חירות ממלאך המוות וכו'.
הוא לא נותן לך אפילו שנייה אחד לחשוב משהו. הוא רוצה

שיחת צפרא דשבתא

כתוב בתורה: וכי ימוך אחיך ומטה ידו והחזקת בו. לכאורה מהו הלשון והחזקת בו. אלא כאן לא מדברים מכסף לתת צדקה וכדומה, אלא מדברים מרוחניות, וכי ימוך אחיך ומטה ידו אם אני רואה על השני שיש לו ירידה ברוחניות, אז אומרת לנו התורה והחזקת בו, כלומר אתה צריך לרדת אליו ולראות מה הוא צריך ואיך אפשר להתחבר אליו ולהרים אותו משם.

דרך העולם בכזה מקרה הוא להרים אותו מיד אלי בלי שאני ירד אליו, אלא כאן כתוב יסוד שצריכים לרדת לאיפה שהוא נמצא ושם להתחבר אליו ואחרי זה אפשר להרים אותו משם. וכמו"כ הוא בחינוך הילדים שלא צריכים לחנך אותם להיות כמוך, אלא צריכים לרדת אליהם ולראות מה הם צריכים ומשם להרים אותם. כששרים זמירות שבת לפעמים אנשים רוצים שהילדים ישירו מה שצריכים, אבל האמת שצריכים לרדת אליהם ולשיר איתם מה שהם רוצים, וזה הדרך להעלות אותם אחרי זה על דרך המלך.

והנה כל הדרך שאנו מדברים הוא להכיר את הקב"ה בכל מקום ובכל דבר. אבל להגיע להכיר את הקב"ה אי אפשר רק על ידי חבר. כלומר בגע שאני רואה על השני שעושה עבירה אפשר להוכיח אותו על מה שעשה אבל בעצם זה לא קשור אלי, ואני בחיים שלי לא הייתי עושה כזה דבר, דהיינו זה נקרא שאדם מסתובב עם השלימות שלו ולא מוכן להכיר בכלל בחסרונות ועד כמה רחמים הוא צריך כל הזמן, ואחד כזה לא חי כלל עם הקב"ה ורק חי עם עצמו.

והדרך האמת הוא לדעת שהקב"ה מראה לי את החיסרון שלי על ידי השני, כי כל נגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו, וממילא רק ע"י השני אני יכול לראות מה אני, כלומר ברגע שאני רואה שהשני עובר עבירה מיד אני מזהה שזה בגלל שאני לא הייתי חי אחד עם הקב"ה וחשבתי שאני עושה כל דבר, וכדי לעורר אותי הקב"ה מראה לי מישהו אחר ובזה אני לומד כמה רחמים צריכים על כל צעד ושעל כדי לא להיות שם ג"כ.

אותו דבר אם מישהו מכעיס אותו או מרגיז אותו זה רק כדי לעורר אותי להגיע ולחיות אחד עם הקב"ה, אפשר להתחיל לדבר אז לשון הרע ומחלוקת ואז בעצם ניתקת את עצמך מהקב"ה, ואפשר לחיות שזה לא מציאות אלא סיבה מאת הקב"ה כדי לעורר אותי להגיע להקב"ה בחזרה, א"כ בעצם צריכים לחבק את אלו שמכעיסים אותי כי אלו הם הביאו אותי להקב"ה ולחיות אתו, ואת החשבון הזה אי אפשר לעשות בשעת מעשה כי אז קשה מאוד לעשות כאלו חשבונות, ובשעת מעשה הכי טוב הוא לשתוק לך דומיה תהילה וככה עוברים את זה.

איתא בחברותא (322) אך צריך לדעת שהדרך זה היא מאוד קשה. ואי אפשר ללכת בה לבד. כאשר האדם יחידי הוא לא יוכל להיאחז בסיבות שד' שולח לו. גם דוד המלך היה לו את אהבת דוד ויונתן. כל אחד צריך חבר אמיתי, ואם אין לו חבר הוא יפול. אך לא דווקא נפילה בפועל, גם כאשר הוא לא נפל בפועל הוא בעצם נופל, רק ד' סומך אותו שלא יפול, כמו שכתוב סומך ד' לכל הנופלים, יש מציאות שמונעת אותו מליפול, ותמיד הוא בבחינת סומך נופלים. ומזה גופא - מה שאינו נופל - יבוא להכרת הבורא, מבשרי אחזה אלוקי. וכיון שהאדם הוא תמיד נופל הוא צריך חבר נאמן שיחד יעזרו זה לזה להחזיק מעמד.

ולכן צריך להשתדל להתאחד ביחד, ולאהוב אחד את השני, ולא לדבר לה"ר על אחרים. ואפילו אם הדברים נכונים ג"כ צריך לדון לכף זכות, שכנראה פגמתי באותה בחינה שהחבר מדבר עלי, יתכן אפילו שבגלגול קודם, והקב"ה הזמין לי אותו בכדי שאני אתעורר לדעת שכך וכך פגמתי, וזה שהחבר מדבר עלי כי הוא צריך לעורר אותי כך וכך עשיתי. אבל לצערנו בגלל שמחפשים קרירות לא מביטים על זה. הבה נקווה שהרבש"ע יזכה אותנו לעורר את האהבה האמיתית בינינו. כמו שנאמר ואהבת עולם אהבתך, ועל ידי אהבת יהונתן ודוד נגיע לאהבת ד'.

באופן אחר אי אפשר להגיע, רק אם יש אהבה ואחוה בין החברים. כי הרבש"ע רוצה שיחד נשוב בתשובה, ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם. ואם נזכה

להתאחד, ולא נרצה לשמוע לשה"ר שהחבר אמר לי כך ועשה לי כך וכך, ואפילו אם הם דברי אמת, צריך לחשוב אולי אני פגמתי פגם זה בגלגול זה או אחר, וההתעוררות של התשובה באה אלי באופן זה של לשון הרע, ואם בכ"ז יאהב את החבר יתעלה לתקן את התיקון בחטא שפגם, ויעלה גם את הניצוץ לשה"ר של החבר. ואז יגיעו לשלימות התיקון, כמו שהיה בבריאת העולם בראשית ברא אלוקים, דהיינו האמונה הפשוטה כמו האבות.

ואם קורה שהחבר כועס עלי או שאני כועס עליו, צריך להיאבק בזה. כמו שיעקב נאבק עם המלאך כך צריך להיאבק עם המחשבות, לא לקבל אותם, ולדעת שנפלתי בזה שרציתי לחשוך את החבר. ואפילו אם החשד היה אמיתי צריך לדעת שזו התעוררות מן השמים להשיב אותי בתשובה, מפני שאני פגמתי באותו דבר שהוא מדבר עלי, ומה שמדבר זה אמת, ואז יאהב את החבר ביתר שאת מכיון שהוא עורר אותו לתשובה.

יש אנשים שמתעסקים ביהלומים, ובעצם מצד עצמם הם כלום והם רק זכוכית, אבל השמש מאיר עליו ודרכו יוצא המון צבעים יפים. אבל זה לא תלוי ביהלום אלא לפי הליטוש שעושים עליו ולפי הניקיון שעושים עליו ככה השמש יכול להאיר דרכו ולעשות מלא צבעים יפים. דהיינו מצד עצמם הם כלום ורק לפי הליטוש והניקיון הם מאירים הלאה לעולם.

אותו דבר יהודי, כל אחד הוא יהלום להאיר הלאה ולפרסם את הקב"ה בעולם, הקב"ה מאיר דרכך לעולם אבל זה תלוי בליטוש והניקיון שלך אצלך, אדם שחי שכל דבר הוא מציאות ולא סיבה אז הוא עוצר את השפעות של הקב"ה ולא מפרסם אותו בעולם, אבל אדם שחי שכל דבר הוא סיבה מאת הקב"ה אז הוא מפרסם את הקב"ה בעולם.

אותו דבר אדם צריך לדעת שהוא בעצמו לא יכול לפרסם את הקב"ה בעולם, ורק ע"י החבר שלו הוא יכול להגיע לזה, אבל זה תלוי איך אדם מקבל את זה אדם שחי שהוא לא היה עושה את זה אף פעם אז הוא לא יכול לפרסם את הקב"ה, אבל אדם שחי שהחבר הוא הסיבה בשבילו להגיע ולהבין את החסרונות שלי, ולדעת עד כמה רחמים צריכים על כל צעד ושעל, בזה אדם מפרסם את הקב"ה בעולם.

הקב"ה הוא אין סוף ומאיר דרכנו לעולם, אנחנו יהלומים, ברגע שמישהו מרגיז אותי ואני לוקח אותו בתור מציאות ולא בתור סיבה ואני מרגז ונכנס ללשון הרע כעס ורכילות הזה אני מלכלך את היהלומים ואז הקב"ה לא יכול להאיר הלאה. וברגע

שאני חי שהשני הוא לא מציאות אלא סיבה אז אני מלטש את עצמי ואז הקב"ה יכול להאיר דרכי לעולם.

כתוב שבימי רשב"י לא ראה אות הקשת בעולם. כי הקשת הוא כלום, אלא שיש את השמש מאיר על העננים ונהיה מזה צבעים מאוד יפים. אבל עבודת האדם הוא לקשר כל דבר שקורה בעולם לעצמו, רשב"י היה מקשר כל דבר לעצמו וממילא אינו הכוונה שבזמנו היה מופת ולא היה קשת נראה כלל, אלא היה חי עם הקשת אצלו ממילא לא היו צריכים קשת למעלה, אבל מי שלא חי ככה אז רואה קשת, שזה בעצם אמור להזכיר אותו להתחיל לחיות עם הקב"ה בכל דבר ולא לקחת כל דבר כמציאות אלא כסיבה מאת הקב"ה.

איתא במשנה שכשמת כהן גדול, חוזר ההורג בשוגג מגלותו בעיר המקלט, לפיכך אימותיהן של כוהנים גדולים מספקות להן לגולים מחיה וכסות, כדי שלא יתפללו על בניהם שימותו. ומקשה הגמרא, מה חטאו שימותו על ידי תפילת הגולים. ומתרצת שהיה להם לבקש רחמים על דורם, ולא ביקשו. כלומר צדיקים נתבעים כאחראים על אסון המתרחש בדורם וסביבתם, כיון שהיה להם להתפלל בעדם.

כל אסון המתרחש בעולם, הוא משום שאלוקים אנה לידו, כמו שביאור רש"י שם, במה הכתוב מדבר, בשני בני אדם, אחד הרג שוגג ואחד הרג מזיד, ולא היו עדים בדבר שיעידו, זה לא נהרג וזה לא גלה. והקב"ה מזמינן לפונדק אחד, זה שהרג במזיד יושב תחת הסולם, וזה שהרג שוגג עולה בסולם ונופל על זה שהרג במזיד והורגו. והעדים מעידים עליו ומחייבים אותו לגלות.

נמצא, שזה שהרג בשוגג גולה, וזה שהרג במזיד נהרג. יוצא איפוא, שהנהרג היה כבר חייב מיתה בדין שמים, וכן הרוצח בשגגה היה חייב גלות בדין שמים, ומגלגלין חובה על ידי חייב. אם כן צריך להבין, כיצד משתנה מצב זה על ידי תפילת הכהן הגדול, כיצד מועילה היא לבטל את העונשים שהיו חייבים עבור מעשיהם הקודמים.

אלא בשבילי נברא העולם כל מה שקורה בעולם קשור אלי, א"כ יהודי שעושה חטא הוא בגלל שהוא לא שומע את הקב"ה וממילא חוטא, ואז נהיה הסתר על אורו יתברך שמו, ועבודת האדם הוא לגלות בחזרה את הקב"ה באותו מקום, ואז הכהן ששומע את זה עבודתו הוא לדעת שבעצם מצד עצמו גם הוא היה עושה אותו דבר וגם אני מסוגל להרוג אדם, ולמה אני לא עושה כן כי הקב"ה שומר עלי שאני לא יעשה את זה, וברגע שהכהן עושה את החשבון הזה הוא מגלה את הקב"ה במקום ההסתר

ואז האדם הזה לא היה צריך ללכת לגלות וזה לא היה קורה כלל. וברגע שהכהן לא עושה את החשבון הזה הוא נקרא גזלן, כי הוא לוקח כל דבר לעצמו לומר שאני בחיים שלי לא הייתי עושה כך וממילא לא מתפלל ולא מתבונן ממעשה הרשע כלום.

וזה כנ"ל שאי אפשר להגיע לחיות עם הקב"ה רק על ידי השני, אבל תלוי איך אנחנו לוקחים את הסיפור של השני, ברגע שאני חי שזה מציאות ולא סיבה ושזה לא קשור אלי כלל אז השני יכנס לגלות ואז הכהן צריך למות, אבל ברגע שאני חי שהשני הוא סיבה ולא מציאות והוא מעורר אותי לעשות תשובה אז השני לא ילך לגלות כלל. א"כ הכהן יש לו שייכות עם הסיפור הזה. ואם הכהן היה שומע שזה קשור אליו ומתפלל על הרשע אז הוא לא היה הולך לגלות.

עוד איתא במשנה אם עד שלא נגמר דינו מת כהן גדול ומנו אחר תחתיו, חוזר במיתתו של שני. ומפרשת הגמרא זה שנמשח בימיו מאי הוה ליה למעבד, פירוש שעדיין לא היה כהן גדול כשהרג זה, אלא היה לו לבקש רחמים שיגמר דינו לזכות ולא ביקש.

לכאורה תמוה, וכי ימות אדם משום שלא התפלל שיטעו הדיינים בדיו. אולם הביאור הוא, שאם מתפלל הצדיק עבור הרשע, והחטא מגיע על ידי זה לתיקונו, הרי בדיון שמים כבר נפטר החוטא מעונשו, ואינו זקוק עוד לתיקון על ידי גלות. במצב כזה מסבבים מן השמים שיראו בית דין איזו זכות בעד הרוצח.

וכן היה עם רשב"י שבזמנו הוא שמע שאין גשם מיד התפלל להקב"ה וירד גשם לעולם. לכאורה לי לא חסר שום דבר ומה זה קשור אלי. אלא בשבילי נברא העולם ואם אני שמעתי את זה כנראה שאני צריך לעשות משהו בשביל זה, ומיד עשה יחוד ואז נהיה גשם בעולם.

איתא בחברותא (320) האדם צריך לדעת כי יתרון האור הוא רק מן החושך, וכדי לבוא לשלימות האור צריך להגיע לתכלית החושך. ולכן עשו רצה ללות את יעקב ולעזור לו, שלא יכנס לחושך כ"כ, ויעקב אבינו לא רצה ואמר אני אתנהלה לאיטי לרגל המלאכה, דהיינו להמשיך בדרך הזו ולהגיע לשלימות החושך, ורק מתוך זה יגיע למציאות הבורא.

ובשעה זו שהאדם נמצא בעומק החושך הוא בסכנה גדולה, כי היצר הרע מקרר אותו שלא ישים לב ליתרון האור שנמצא בחושך, ולא יתבונן על עצמו מהיכן ירק זה חי. איך הוא מתקיים בכזה חושך. דוד המלך כשהגיע לשיא החשכות הוא שם

לב שהוא עדיין קיים, ואז ויתחזק דוד בד' אלוקיו, הוא התבונן בכך שהוא עדיין חי. ואיך הוא יכול להתקיים במצב כזה חשוך, שהקרובים אליו ביותר רוצים להרוג אותו, והעמלקים רודפים אותו, ואיך הוא ממשיך להתקיים.

וברגע זה המשיך את עבודתו שעבד במציאות הביטול, ששם בתוך החושך רצה למצוא את השי"ת, להשיג את בחינת תוהו ובוהו, ולגלות איך שם מתקיימת הקדושה. ומזה הוא הגיע לכזו שלימות, שהוא עצמו נהיה בחינת תוהו ובוהו, אמונה פשוטה בבחינת גוף, ולכן זכה לבחינת מלכות - דוד מלך ישראל חי וקיים, והוא רגל רביעי למלכות בקדושה.

ואת זה עלינו לדעת, לא יעזור לנו, בין אם נרצה ובין אם לא, כל אחד ואחד שמגיע לדרכים הללו הוא מוכרח לעבור את החושך, לא מוכרחים דווקא ליפול, אבל צריך שיהיה פחד מן הנפילה. אל תאמין בעצמך עד יום מותך. אפילו יעקב אבינו שהגיע לכזו שלימות פחד. אשרי אדם מפחד תמיד. את הניסיון מוכרחים לעבור. ורק בכוח הפחד נוכל לעבור אותו בשלום.

איך אפשר בכלל להתקיים בכזה חושך, ואיך אנו יכולים להחזיק מעמד בכזה ניסיון, בכוח הביטול והשתיקה. באופן טבעי, כאשר אדם מגיע אל החושך הוא צועק, הוא רואה שהוא רק תולעת ולא איש, חרפת אדם, ולכן הוא צועק. אמנם אם הוא שותק, הוא רואה את חרפתו ואעפ"כ שותק, בבחינת דומיה, ואפילו שהוא לא יכול, אז הוא מרגיש שיש יתרון האור מן החושך, והוא זוכה להכיר את הבורא מתוך החושך כחמור המכיר אבוס בעליו.

אבל הדרך לזה היא מאוד קשה, מלאה קוצים ודרדרים נחשים ועקרבים. ומחמת שהאדם עצל, הרבה נרתעים ואינם מגיעים לסוף הדרך. ולכן הדרך הזו מאוד קשה. ולמרות שהדברים אמיתיים ופשוטים האדם לא רוצה ללכת בדרך הזו. כי הוא רוצה חיים קלים ונוחים, הוא רוצה שילך לו כמו שהוא רוצה, כמו שנדמה לו שזו הדרך הטובה. נוח לו להישאר בקרירות אשר קר בדרך. הוא לא רוצה את ההתלהבות, הוא לא רוצה ללמוד ממה שקורה לו.

